

Regioonide Komitee resolutsioon teemal „Noortegarantii”

(2013/C 62/03)

REGIOONIDE KOMITEE:

- võttes arvesse Euroopa Komisjoni 5. detsembri 2012. aasta ettepanekut nõukogu soovitusel kohta luua noortegarantii (COM(2012)0729),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi 16. jaanuari 2013. aasta resolutsiooni noortegarantii kohta (2012/2901(RSP)),
- võttes arvesse komisjoni teatist noorte liikuvuse kohta (KOM(2010) 477),
- võttes arvesse Regioonide Komitee asjaomast arvamust (CdR 292/2010 fin),

ning arvestades järgmist:

- majanduskriis on viinud noorte töötuse määra ELis vastuvõetamatult kõrgele tasemele – tööta on 5,7 miljonit noort,
- nende noorte arv, kes ei tööta, ei omanda haridust ega osale koolitusel (NEET), on jõudmas 7,5 miljonini, millest tulenevad kulud vastavad 1,2 %-le ELi SKPst ⁽¹⁾,
- noortegarantii annaks panuse strateegia „Euroopa 2020” viiest peamisest eesmärgist kolme saavutamisse, aidates vähendada haridussüsteemist varakult lahkunud noorte ning vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohus olevate inimeste arvu ning suurendada kõrghariduse omandanud inimeste arvu,
- noortegarantii rakendamine kogu euroalal ei ületaks 21 miljardit eurot, mis moodustab ligikaudu 0,45 % euroala valitsemissektori kulutustest ⁽²⁾,
- paljud liikmesriigid ei ole suutnud järgida Euroopa Komisjoni ja Euroopa Ülemkogu üleskutseid võtta kasutusele noortegarantii eesmärgiga suurendada noorte tööhõivet,
- noortegarantii on Euroopa Komisjoni noorte tööhõivepaketi oluline osa,

1. väljendab heameelt Euroopa Komisjoni otsuse üle anda noorte töötusega võitlemisele uus hoog. Tegemist on mitmetahulise probleemiga, mis vajab viivitamatult kooskõlastatud ja kõikehõlmavat poliitilist jõupingutust. Selles osas toetab komitee Euroopa Komisjoni ettepanekut nõukogu soovitusel kohta luua noortegarantii, mis oleks peamine vahend noorte töötuse vastu võitlemisel;

2. tuletab meelde, et on asjaomases arvamuses ⁽³⁾ kindlalt toetanud eesmärki, et kõigile noortele pakutakse nelja kuu jooksul pärast koolist lahkumist tööd, kutsekoolitust või

akadeemilist kursust, nagu on sedastatud strateegia „Euroopa 2020” juhtalgatuses „Noorte liikuvus”;

3. soovitab, et noortegarantii kavatsid ning eelkõige nende tööhõivet, õpipoisiõpet ja praktikat käsitlevaid osi tuleks laiendada kuni 30aastastele äsja kooli lõpetanud noortele;

4. toonitab kohalike ja piirkondlike omavalitsuste olulist rolli tööhõive-, koolitus- ja hariduspoliitikas, nagu kinnitati strateegia „Euroopa 2020” juhtalgatuse „Noorte liikuvus” teemalises konverentsil, mille Regioonide Komitee korraldas 13. detsembril 2012;

5. väljendab rahulolu, et komisjon keskendub noortegarantii kavade kasutusele võtmisel ja elluviimisel partnerlusele põhinevale lähenemisviisile. Komitee nõuab siiski, et partnerlusi arendataks kohe poliitika väljatöötamise algusest ning et neisse kaasataks kõik asjaomased sidusrühmad, eelkõige kohalikud ja

⁽¹⁾ Vt Eurofoundi aruanne „NEETs- Young people not in employment, education or training: Characteristics, costs and policy responses in Europe” <http://www.eurofound.europa.eu/pubdocs/2012/54/en/1/EF1254EN.pdf>.

⁽²⁾ Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) ja Rahvusvahelise Tööuuringute Instituudi uuring „EuroZone job crisis: trends and policy responses”, 2012, http://www.ilo.org/global/research/publications/WCMS_184965/lang-en/index.htm.

⁽³⁾ CdR 292/2010 fin.

piirkondlikud omavalitsused, kes on siiani strateegia „Euroopa 2020” ja Euroopa poolaastaga seotud protsessist suurelt jaolt kõrvale jäetud, mis on märkimisväärselt kahjustanud nii demokraatlikku legitiimsust kui ka vastuvõetud meetmete tõhusust;

6. nõustub Euroopa Komisjoniga, et noorte tööhõive puhul on vajalikud varajase sekkumise ja aktiveerimise meetmed, ning jagab seisukohta, et algusest peale tuleks kohaldada vastastikuste kohustuste põhimõtet;

7. rõhutab, et noortegarantii raames välja töötatud tööturule integreerumist toetavad meetmed peavad sisaldama keeleoskust ja praktilist töökogemust, mis suurendavad tööalast konkurentsivõimet ja ergutavad töjõu liikuvust ELis;

8. rõhutab, et oluline on siduda noortegarantii kavad noorte liikmesriikidevahelise liikuvusega ning et juhtalgatusel „Noorte liikuvus” ning kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel on selles osas üha olulisem roll. Kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused rakendavad sageli liikuvuskavasid kohalikul tasandil ning ELi toetus tihedamale piirkondadevahelisele koostööle võiks viia paremate tulemusteni;

9. väljendab sellega seoses heameelt Euroopa Komisjoni ettepaneku üle võtta kasutusele Euroopa kutsekaart, mille eesmärk on lihtsustada kutsekvalifikatsioonide tunnustamise menetlusi. Komitee nõuab sellega seoses reguleeritud kutseala õppekava raames toimuva praktika tunnustamist kogu ELis ja selle reguleerimist lepinguga, olenemata sellest, kas see on tasustatud. See on oluline nende noorte eurooplaste jaoks, keda puudutab muret tekitav töötuse tase ning kelle jaoks tööalane liikuvus on reaalne viis tööturule sisenemiseks või sinna naasmiseks;

10. rõhutab, et oluline on suurendada noorte teadlikkust võimalustest õppida, saada koolitust või töötada teistes liikmesriikides. Neil kogemustel võib olla põhjanev roll üksikisikute sõltumatuse ja vastutustunde innustamisel, aidates samas kaasa uute ja innovaatiliste ideede arendamisele;

11. märgib, et EL peaks tagama, et kõigil noortel oleksid liikuvusprogrammides osalemiseks võrdsed võimalused. Seetõttu soovib komitee toetada geograafilise eripäraga piirkondi, nagu maapiirkonnad ja hõreda asustusega alad, ning eelkõige äärepoolseimaid piirkondi ja saari;

12. juhib sellegipoolest tähelepanu asjaolule, et peamine vahend noorte tööhõivemäära tõstmiseks on uute töökohtade loomine kõigi kvalifikatsioonitasemetega jaoks ja mitte ainult sektorites, milles nõutakse kõrget kvalifikatsiooni;

13. rõhutab, et üks oluline vahend on kaheosaliste haridussüsteemide loomine ja toetamine, mille raames luuakse kohe õpingute alguses sidemed õpilase ja tema tulevase tööandja vahel;

14. toonitab vajadust keskenduda oskusi ja pädevusi toetavates meetmetes tööturu vajaduste ja oskuste pakkumise lahknevuse probleemile. Siinkohal peavad haridustee jätkamine, õpipoisiõpe ja praktika olema kindlalt seotud tööhõive eesmärgiga. Lisaks on noortegarantii kavades oluline roll tööandjatel noortele vajalike karjäärivõimaluste pakkujatena;

15. tuletab seoses noortegarantii kavade raames oskuste arendamisega meelde Regioonide Komitee loodud Euroopa ettevõtluspiirkonna tiitlit. Selle üks eesmärk on edendada ettevõtlikkust ja ettevõtlusõbraliku, töökohtade loomist soosiva poliitika rakendamist. Euroopa ettevõtluspiirkonnad pööravad eritählepanu sellele, et innustada noori ettevõtlusega alustama;

16. tervitab Euroopa Komisjoni rõhuasetust kvaliteetsele tööhõivele, soovitades liikmesriikidel tagada, et nende noortegarantii kavad sisaldavad kvaliteetseid tööpakkumisi. Lisaks ei tohiks kasutada majanduskriisi ettekäändena töötervishoiu ja tööohutuse nõuete lõdvendamiseks. Komitee rõhutab, et kehtima peab töötajate teatud minimaalne sotsiaalkaitse, ent tööõiguse alaseid kokkuleppeid sõlmivad sotsiaalpartnerid riigi tasandil. Sotsiaalpartnerid tuleks täielikult kaasata noortegarantii kavade raames pakutava tööhõive kvaliteediraamistiku väljatöötamisse. Komitee toonitab noorte märkimisväärselt suuremat vaesusse sattumise ohtu, nagu kinnitatakse Euroopa Komisjoni 2012. aasta tööhõive ja sotsiaalarengu aruandes ⁽⁴⁾;

17. kutsub liikmesriike üles kaasama noortegarantii rakendamisse aktiivselt ka erasektori tööandjaid, et pakkuda noortele võimalikult palju võimalusi;

18. rõhutab, et noorte töötus on eriti kõrge liikmesriikides, kus praegu kehtivad ranged eelarvepiirangud. Seepärast leiab komitee, et neile liikmesriikidele tuleks anda jätkuvalt sihtotstarbelist toetust – võttes vajadusel täiendavaid finantsmeetmeid –, et nad tuleksid toime noortegarantii kavade kasutuselevõtu ja rakendamisega riiklikul tasandil, nagu on ette nähtud nt 2012. aasta juuni majanduskasvu pakdis;

⁽⁴⁾ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-13-5_et.htm.

19. nõustub, et kuna Euroopa Komisjon ei ole ette näinud spetsiaalseid rahastamisvahendeid noortegarantii kavadele, tuleks algatuse kaasrahastamiseks kasutada ühtekuuluvuspoliitika, eelkõige Euroopa Sotsiaalfondi rahastamisvahendeid. Seepärast hoiatab komitee ühtekuuluvuspoliitika eelarve vähendamise eest mitmeaastases finantsraamistikus aastateks 2014–2020;

20. kutsub Euroopa Komisjoni ja liikmesriike üles tagama, et tulevastes ühtekuuluvuspoliitika partnerluslepingutes käsitletakse asjakohaselt eelkõige noorte töötuse probleemi ning et noortegarantii kavade puhul saaks kasutada Euroopa Sotsiaalfondi eraldi mõnes riigis juba kasutusel olevate heade tavade ja innovaatiliste lähenemisviiside rakendamiseks;

21. kutsub liikmesriike ning kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi üles tagama vajaliku kooskõlastamise tööhõive- ja haridusasutuste vastavate töötajate vahel, et haridussüsteemist lahkunud ja töötuks jäänud noored saaksid kasu ELi fondide vahenditest koolitus- ja noortele suunatud meetmete raames, edendamaks eelkõige kvalifikatsiooni omandamist nn teise haridusvõimaluse kaudu;

22. kutsub liikmesriike üles esitama 2013. aastal riiklikud tööhõivekavad, milles käsitletakse ka noortegarantii kasutuselevõtu ja rakendamise suunas tehtud edusamme;

23. innustab võtma noortegarantii kavad vastu ja need rakendama hiljemalt jaanuaris 2014;

24. tunnistab, et noortele ei ole võimalik kvaliteetseid töökohti tagada ilma üldise majandusolukorra paranemiseta. Seepärast kutsub komitee liikmesriike üles võtma kõrvuti noortegarantiiga seotud meetmetega vastu üldiselt majanduskasvu suurendamisele ja töökohtade loomisele ning ilma kvalifikatsiooni omandamata haridussüsteemist lahkunud noorte töötute koolitamisele suunatud meetmeid. Siinkohal tunneb komitee heameelt kõnealuse algatuse Euroopa poolaastasse lisamise üle;

25. kutsub liikmesriike üles järgima komisjoni soovitud tagada võimalikult laialdane teadlikkus noortegarantii kava raames pakutavatest uutest teenustest ja toetusmeetmetest. Siinkohal on olulise tähtsusega kohalike ja piirkondlike omavalitsuste osalemine, sest neil on aktiivne roll selliste kavade rakendamisel;

26. kutsub Euroopa Komisjoni üles looma tõhusa mehhanismi, millega aidata liikmesriike noortegarantii rakendamisel, sealhulgas ka parimate tavade ja oskusteabe levitamisel, ning palub sellesse protsessi kaasata ka Regioonide Komitee;

27. soovib Euroopa Komisjonil võtta noortegarantii ettepanek üheks 2013. aasta teabevahetuse prioriteediks ning kasutada selleks laialdaselt sotsiaalmeediat;

28. teeb Regioonide Komitee presidendile ülesandeks esitada käesolev resolutsioon Euroopa Parlamendi presidendile, Euroopa Ülemkogu eesistujale, Euroopa Komisjoni presidendile, Euroopa Liidu Nõukogu eesistujariigile Iirimaaale ning tulevasele eesistujariigile Leedule.

Brüssel, 1. veebruar 2013

*Regioonide Komitee
president*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO